

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur
Borgartúni 12
105 Reykjavík
b.t. Heilbrigðisnefndar Reykjavíkurborgar

Reykjavík, 5 febrúar 2021.

Greinargerð með umsókn um endurnýjun á starfsleyfi til rekstrar skotvallar SKOTREYNAR á Álfsnesi.

Bréf þetta er fylgiskjal með umsókn SKOTREYNAR, dags. 5. febrúar 2021, þar sem óskað er endurnýjunar starfsleyfis til rekstrar skotvallar félagsins á Álfsnesi í Reykjavík. Tilfni þess að félagið ákvað að senda inn sérstaka greinargerð með umsókninni eru blaðaskrif og skýrslugerð sl. mánuði vegna starfsemi þeirra tveggja skotsvæða sem starfrækt eru á Álfsnesi þ.m.t. umrætt skotvæði SKOTREYNAR. Félagið telur því ástæðu til að fara sérstaklega yfir nokkur atriði sem varða umsóknina og hafa þýðingu við afgreiðslu hennar.

I. Almennt um starfsemina á Álfsnesi og forsaga

Á Álfsnesi eru í dag reknir tveir skotvellar. Annars vegar er um að ræða starfsemi Skotfélags Reykjavíkur, en þar eru reknir skotvellar fyrir haglabyssuskotfimi auk riffilbrautar. Skotfélag Reykjavíkur er elsta íþróttafélag landsins, nú 154 ára. Hins vegar er um að ræða starfsemi SKOTREYNAR, sem er austan við svæði SR á Álfsnesinu, en þar eru eingöngu reknir skotvellar fyrir haglabyssuskotfimi.

SKOTREYN, Skotveiðifélag Reykjavíkur og nágrennis, var stofnað 27. ágúst árið 1986 og er tilgangur félagsins að stuðla að áhuga, þekkingu og leikni félagsmanna, með rekstri og umsjón skotæfingasvæðis, fræðslu fyrir félagsmenn og hagsmunabaráttu í samstarfi SKOTVÍS, Skotveiðifélag Íslands. SKOTREYN er áhugamannafélag með um 1.300 félaga, og hefur þá sérstöðu meðal félaga sem reka skotvelli að vera ekki íþróttafélag. Félagið þiggur enga styrki frá Íþróttasambandi Íslands og öll áhersla í hönnun skotsvæðisins er að bjóða uppá fjölbreytta velli sem hæfa skotveiðimönnum.

Þrátt fyrir að félagið sé ekki íþróttafélag þá rekur félagið í raun stærsta og fjölsóttasta skotsvæði fyrir þá sem stunda „Compak sporting“ sem er keppnisgrein í haglabyssuskotfimi. Félagið hefur verið frumkvöðull í þessari keppnisgrein.

Forsaga þess að þessum tveimur félögum var úthlutað umræddum lóðum fyrir skotæfingasvæði er sú, að bæði félögin höfðu áður aðstöðu í og við Leirdal í Grafarholti. Þegar Grafarholtið var skipulagt fyrir íbúðarbyggð var ljóst að sú starfsemi þurfti að víkja og finna þurfti félögunum annan stað innan borgarlandsins. Varð umrætt svæði á Álfsnesi fyrir valinu. Hafa bæði félögin

byggt þar myndarlega upp starfsemi sína. Ástæða þess að eingöngu er rekið eitt æfingasvæði fyrir riffilskotfimi, en eins og áður segir er það rekið á vegum Skotfélags Reykjavíkur, er sú að erfitt var talið að koma fyrir tveimur slíkum svæðum á Álfsnesi. Samkomulag varð því um að Skotfélag Reykjavíkur myndi setja upp riffilbraut en SKOTREYN ekki. Skilyrði var að félagsmenn SKOTREYNAR fengju aðgang að riffilvellingum á sama verði og félagsmenn Skotfélags Reykjavíkur.

Rétt er að taka fram að langan tíma tók að finna heppilegt svæði á sínum tíma og í raun var ekkert annað svæði sem kom til greina fyrir starfsemina. Það er því ljóst að það er ekki einfalt að finna félögum nýjan stað, verði þeim ekki leyft að vera áfram með starfsemi á Álfsnesi.

II. Um þörfina fyrir slíkt svæði

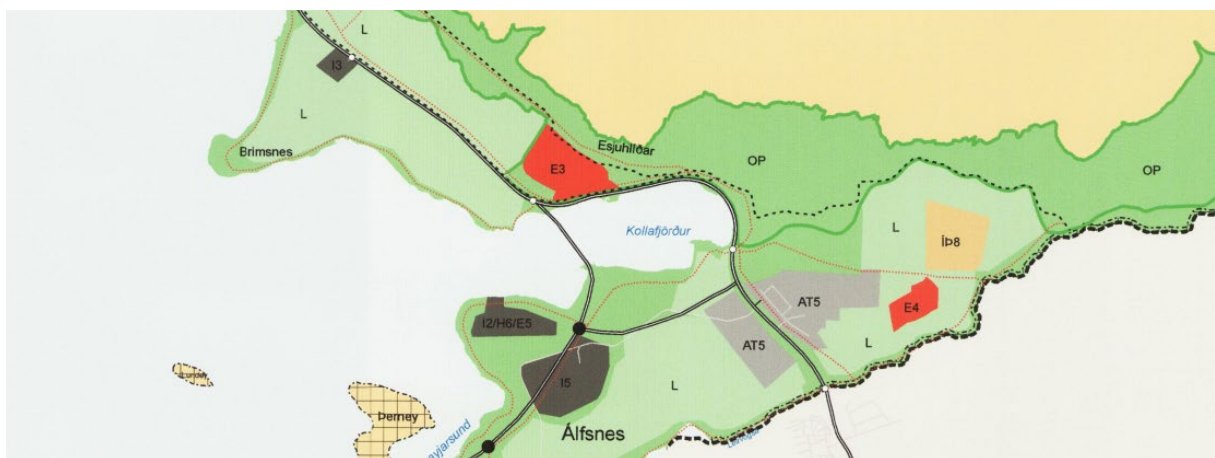
Þörfin fyrir slíkt svæði sem hér um ræðir er ótvíræð.

Í fyrsta lagi skiptir miklu að til séu svæði þar sem veiðimenn geta æft skotfimi til að tryggja að veiðimenn verði færar skyttur. Það tryggir snögga aflífun dýra við veiðar og kemur í veg fyrir að særð dýr sleppi frá veiðimönnum. Það er æðsta markmið sérhvers veiðimanns á veiðislóð að aflífa bráð á snöggan og fumlautan hátt og særa ekki dýr. Það er því dýraverndarmál að tryggja tryggja slíka aðstöðu.

Í öðru lagi væri það mikil afturför ef veiðimenn hrekjast aftur í yfirgefnar námur eða önnur opin svæði í nágrenni borgarinnar til að æfa sig. Það er umhverfismál til að tryggja að veiðimenn séu ekki að æfa skotfimi út um allt með þeirri mengun sem alltaf fylgir slíkri starfsemi vegna notkunar skotfæra, hávaða og auðvitað leirúfubrota.

- III. Í þriðja lagi er það öryggismál að til séu slík svæði en meiri hættu er á slysum ef æfingar fara fram hér og hvar og á svæðum sem ekki eru ætluð fyrir slíka starfsemi.
- Um skipulag o.fl.**

Samkvæmt þéttbýlisuppdrætti Aðalskipulags Reykjavíkur 2010-2030, er svæðið á iðnaðarsvæði sem merkt er I2/H6/E5 og á óbyggðu svæði. Svæðið er fjarri öllum svæðum sem skipulögð eru fyrir íbúðarbyggð og í nágrenni svæðisins eru eingöngu iðnaðarsvæði, athafnasvæði, opin svæði, óbyggð svæði og landbúnaðarsvæði;

Svæði SKOTREYNAR er raunar staðsett rétt við vegstæði nýrrar Sundabrautar þ.e. þar sem gert er ráð fyrir að Sundabraut þveri Kollafjörð.

Í greinargerð aðalskipulagsins er fjallað um svæðið á bls. 210. Þar segir almennt um iðnaðarsvæði:

„Iðnaðarsvæði (I) Svæði fyrir umfangsmikla iðnaðarstarfsemi eða starfsemi sem er talin geta haft mengun í för með sér, svo sem verksmiðjur, virkjanir, þ. m.t. vatnsfallsvirkjanir, jarðhitavirkjanir, sjávarfallavirkjanir og vindmyllur, tengivirki, veitustöðvar, skólpaðluog hreinsistöðvar, endurvinnslustöðvar, brennslustöðvar, förgunarstöðvar, sorpurðunarsvæði, flokkunarmiðstöðvar og birgðastöðvar fyrir mengandi efni.“

Um Álfsnesið segir sérstaklega á sömu blaðsíðu:

„I2. Álfsnes-Kollafjörður Einkum gert ráð fyrir hafnsækinni iðnaðarstarfsemi sem er landfrek og krefst vinnslusvæðis utanhúss. Gert er ráð fyrir lítilli höfn við Kollafjörð (sjá H6), en annars er iðnaðarstarfsemi ríkjandi landnotkun á svæðinu. Sjá nánar Skipulag borgarhluta. Kjalarnes.“

Á bls. 211 segir:

„H6. Álfsnes-Kollafjörður Einkum gert ráð fyrir hafnsækinni iðnaðarstarfsemi sem er landfrek og krefst vinnslusvæðis utanhúss. Gert er ráð fyrir lítilli höfn við Kollafjörð, en annars er iðnaðarstarfsemi ríkjandi landnotkun á svæðinu (sjá iðnaðarsvæði I2). Sjá nánar Skipulag borgarhluta. Kjalarnes. Sjá nánar í kaflanum Hafnarsvæði og í landnotkunarstefnu fyrir einstaka borgarhluta.“

Á bls. 214 segir almennt um efnistökusvæði:

Efnistaka og efnislosun (E) Svæði þar sem ráðgert er að taka, vinna eða losa jarðefni. Efnistökusvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er efnistaka eða efnisvinnsla, svo sem malarnám, sandnám, grjótnám, gjallnám eða vikurnám. Efnislosunarsvæði eru svæði á landi, í sjó eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er losun jarðefna, sem eru hrein og ómengduð, svo sem jarðefni sem til falla vegna byggingarframkvæmda.

Um Álfsnesið segir nánar í umfjöllun aðalskipulagsins um skipulag borgarhluta 10, Kjalarness, bls. 310 og 312:

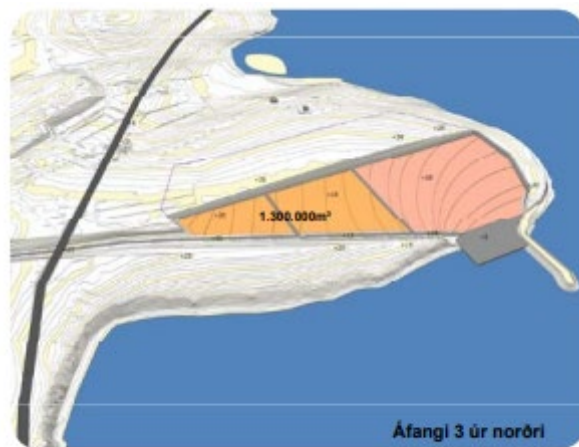
„I2 Álfsnes-Kollafjörður

Einkum gert ráð fyrir hafnsækinni iðnaðarstarfsemi sem er landfrek og krefst vinnslusvæðis utanhúss. Gert er ráð fyrir að stærð svæðisins á skipulagstímabilinu verði 20 hektarar. Síðan aðalskipulag Reykjavíkur 2001/2024 var staðfest í byrjun árs 2003 hafa orðið veigamiklar breytingar á forsendum stefnumörkunar fyrir Geldinganes og Álfsnes. Með stofnun Faxaflóahafna var tekin stefnumarkandi ákvörðun um að breyta landnotkun í Geldinganesi (155 ha svæði vestan Sundabrautar) þannig að þar risi blönduð byggð en horfið frá áformum um stórskipahöfn og iðnaðarsvæði. Því þarf að finna nýtt svæði fyrir þá atvinnustarfsemi sem áður var ætlaður staður í Geldinganesi. Stefnumörkun um breytta landnotkun við Elliðaárvog og flutning mengandi starfsemi þaðan stendur hins vegar óbreytt. Af þeim fyrirtækjum sem nú eru í Ártúnshöfða og við Elliðaárvog er brýnast að finna nýjan stað fyrir Björgun til að mögulegt sé framfylgja stefnu aðalskipulagsins um blandaða byggð við Elliðaárvog og ekki síður til að stöðva neikvæð umhverfisáhrif frá starfsemi fyrirtækisins á núverandi byggð í Bryggjuhverfi. Einnig er aðkallandi að finna framtíðarstað fyrir steypustöðvar, malbikunarstöð og fleiri iðnaðarfyrirtæki. Að mati Faxaflóahafna er vænlegasta svæðið fyrir nýja iðnaðarhöfn innan Reykjavíkur vestast á Álfsnesi við sunnanverðan Kollafjörð. Umrætt svæði var í aðalskipulaginu

20012024 ætlað undir blandaða byggð eftir 2024. Breyttar forsendur um þéttingu byggðar og forgangsröðun íbúðarsvæða gera hins vegar að verkum að ekki er aðkallandi að skipuleggja Álfsnesið undir íbúðarbyggð eða blandaða byggð á næstum áratugum. Álfsnesið vestan- og norðanvert er að stærstum hluta hrjóstrugt land og ekki þekkt fyrir veðursæld. Sá hluti Álfsnessins er því ekki talinn ákjósanlegur fyrir íbúðarbyggð eða blandaða byggð. Í aðalskipulaginu er vestasti hluti Álfsness skilgreindur sem hafnar- og iðnaðarsvæði. Stærð svæðisins er um 20 hektarar. Á svæðinu er gert ráð fyrir lóðum undir hafnsækna athafna- og iðnaðarstarfsemi sem er landfrek og af er mengunarhætta. Gert er ráð fyrir lítilli höfn við Kollafjörð vestast á svæðinu með landfyllingu og varnargörðum. Vegna þess að vel sést til Álfsness norðan- og vestanverðs frá væntanlegri Sundabraut og byggð í Kjalarnesi og Mosfellsbæ er lagt til að iðnaðarsvæðið verði eftir því sem kostur er fellt inn í náttúrulegt landslag til að draga úr ásýndaráhrifum. Þetta er þó ekki mögulegt að fullu nema með talsverðum breytingum á landinu og verulegri efnistöku, en gert er ráð fyrir að efni sem til fellur vegna landslagsmótunar geti nýst til vegagerðar og annarrar mannvirkjagerðar (sjá nánar í umhverfismati aðalskipulagsins). Eðlilegt er gera ráð fyrir því að svæðið þróist og stækki á löngum tíma.

...

Álfsnes (E5). Mögulegt framtíðar efnistökusvæði sem verður opnað í tengslum við þróun iðnaðarsvæðis og hafnar við Kollafjörð. Efnistaka á svæðinu gæti nýst vegna framkvæmda við Sundabraut. Efnistakan og landmótunin gæti í heildina tekið til um 200.000 m² svæðis og falið í sér verulega lækkun á landi. Áhrif efnistöku og formun lands á ásýnd frá Kjalarnesi og Vesturlandsvegi verða veruleg. Þó hér sé sumpart um formun lands vegna þróunar framtíðarbyggðar, skal sækja um framkvæmda- og starfsleyfi fyrir efnistöku á svæðinu, ásamt umhverfismati sbr. lög nr. 106/2000.“

Mynd 3. Mögulegt iðnaðarsvæði og höfn á Álfsnesi við Kollafjörð.

Ekki er til deiliskipulag af svæðinu.

Með vísan til stefnu núgildandi aðalskipulags, sem gerð var grein fyrir að framan, er ljóst að umrætt svæði hentar sérstaklega vel til starfsemi umræddra skotvalla þar til farið verður í þær framkvæmdir og uppbyggingu þungaiðnaðar og efnistöku sem gert er ráð fyrir á svæðinu til framtíðar. Vel væri hægt að starfrækja svæðin áfram eftir að Sundabraut yrði byggð en líklega þyrfti að færa svæði SKOTREYNAR eitthvað til eftir því hver lega Sundabrautar yrði nákvæmlega.

Það er hins vegar til umhugsunar fyrir borgaryfirvöld að ef hávaði frá núverandi starfsemi á svæðinu er of mikill, með þeim takmarkaða rekstri sem þar fer fram, er líklega augljóst að svæðið hentar ekki fyrir þann þungaiðnað og efnistöku sem þar er fyrirhuguð, enda má ljóst vera að hávaði frá slíkri starfsemi er líklega meiri og stöðugri en frá núverandi starfsemi. Þá má auðvitað reikna með að umferðarniður frá Sundabraut yfirgnæfi hávaðan frá þeim svæðum sem hér um ræðir.

IV. Um opnunartíma

Í umsókn sinni sækir SKOTREYN um óbreyttan opnunartíma, enda telur félagið að ekkert hafi breyst frá því núverandi starfsleyfisreglur voru samþykktar til 12 ára þ.e. þann 8. júní 2027. Óbreyttur opnunartími er grunnforsenda fyrir rekstri svæðisins.

Í gildandi starfsleyfisreglum, sem samþykktar voru í heilbrigðisnefnd Reykjavíkur þann 8. júní 2015, og gilda til 8. júní 2027, þ.e. í 12 ár, er leyfilegur opnunartími á svæði SKOTREYNAR eftirfarandi:

Á veturna, frá 16. september til 14. apríl:

virkir dagar	12-20.00	(heimil rýmkun v. keppni frá 11.00 og ekki eftir 20.00)
laugardagar	12-18.00	(heimil rýmkun v. keppni frá 11.00 og ekki eftir 20.00)

Á sumrin frá 15. apríl til 15. september:

virkir dagar	10-22.00	(heimil rýmkun v. keppni frá 10.00)
laugardagar	10-18.00	(heimil rýmkun v. keppni frá 10.00 og ekki eftir 20.00 um helgar)

Bæði að sumri og vetri er heimilt að færa laugardagsæfingar yfir á sunnudaga v. veðurs.

Á sumrin er að auki heimilt að keppa á sunnudögum og innan sama tímaramma og gildir um laugardaga.

Félagið hefur hins vegar að mestu eingöngu nýtt sér eftirfarandi opnunartíma, auk mótahalds:

Á veturna, frá 16. september til 14. apríl:

laugardagar	12-16.00
-------------	----------

Á sumrin frá 15. apríl til 15. september:

3 virkir dagar	18-21.00	mánudaga, þriðjudaga og fimmtudaga
laugardagar	12-16.00	

Rétt er að taka fram að félagið hafði yfirleitt opið til kl. 22.00 á sumrin en stytta þann tíma sl. sumar. Félagið hefur því nýtt heimildir sínar til starfsemi á svæðinu mjög hóflega.

Megin þungi starfsemi félagsins fer fram á sumrin, enda bara opið í fjóra tíma á laugardögum á veturna. Ástæða þess að starfsemin fer að langmestu leyti fram á sumrin er þríþætt. Aðallega vegna þess að þá eru veður orðin stöðug og hægt að stunda æfingar úti. Í annan stað ræðst það af birtu en á sumrin er bjart á kvöldin eins og kunnugt er. Veður og birta eru forsenda starfseminnar, enda hvorki hægt að stunda leirdúfuskotfimi í myrkri eða vondu veðri. Mjög fáir hafa tækifæri til að mæta á svæðið fyrr en eftir að vinnudegi lýkur sem er í flestum tilvikum þá ekki fyrr en eftir kl. 18.00. Í því sambandi er minnt á að svæðið er jú í nokkurri akstursfjarlægð

frá miðju höfuðborgarsvæðisins og þeir sem hyggjast stunda slíkar æfingar þurfa að fara heim úr vinnu og sækja búnað s.s. byssur og skot áður en keyrt er upp á Álfsnes. Ekki er forsvaranlegt að geyma vopn og skotfæri í bílum við vinnustaði. Mikilvægasti tími dagsins fyrir félagið er því frá kl. 18.00 til 21.00 á virkum dögum á sumrin þ.e. þá þrjá virku daga sem félagið hefur haft opið. Þann tíma má alls ekki skerða.

Í þriðja lagi þá er ástæða þess að megin þungi starfseminnar fram á sumrin og haustin sú að aðalveiðitíminn er á haustin þ.e. frá 20. ágúst og fram yfir rjúpnaveiðitímann. Því reyna veiðimenn að æfa vel á sumrin og fram á haust en hverfa þá til veiða. Skerðing á opnunartíma á sumrin, frá því sem nú er heimilt, myndi því einfaldlega ónýta svæðið fyrir veiðimenn.

Í tillögum að nýjum starfsleyfisreglum um fyrir starfsleyfi Skotfélags Reykjavíkur, sem er eins og áður er rakið næsta svæði við svæði SKOTREYNAR, eru settar fram tillögur að opnunartíma sem er frá kl. 10-19.00 mánudaga til fimmtudaga og á laugardögum frá kl. 10.-16.00. Samkvæmt tillögunni er heimilt að halda skotkeppnir með rýmri skottíma allt að 4 sinnum á ári, eða 10-19 á föstudögum og 11-19 á laugardögum.

Þá er tekið fram að heimilt sé að sækja um rýmri skottíma fyrir riffla með hljóðdeyfum eftir mælingar við íbúðarhús, en lengsti opnunartími sem sækja mætti um væri frá 19-22 mánudaga til fimmtudaga og á laugardögum frá 16-22.

Slíkar tillögur í tilviki SKOTREYNAR myndu ónýta svæðið fyrir félagið. Algjör nauðsyn er að félagið fái a.m.k. heimild til að hafa opið þrjá virka daga á sumrin til kl. 21.00 á kvöldin.

V. Kvartanir, umsagnir og reglur um hljóðvist

Hér að framan var fjallað um skipulagsmál á svæðinu. Fyrir liggur að ekkert íbúðarsvæði skv. skipulagi er nálægt umræddu skotsvæði. Það er mikilvæg staðreynd við umfjöllun málsins.

Eins og áður er rakið liggja nú frammi til kynningar starfsleyfisreglur fyrir skotsvæði Skotfélags Reykjavíkur, næsta svæði við skotvöll SKOTREYNAR. Áður hefur verið gerð grein fyrir því að sá tímarammi sem þar er gert ráð fyrir að heimilt verði að hafa það svæði opið, myndi ganga frá starfsemi SKOTREYNAR.

Umsögn skipulagsfulltrúa

Með tillögum að reglum fyrir svæði Skotfélags Reykjavíkur liggur frammi umsögn skipulagsfulltrúa Reykjavíkurborgar, dags. 22. janúar 2020. Þar segir að íbúar í nágrenni svæðisins hafi látið í ljósi óánægju sína með hávaða o.fl. frá svæðinu árum saman. Þá segir skipulagsfulltrúi að í ljósi óánægju sem ríkt hefur um núverandi staðsetningu svæðisins, telji skipulagsfulltrúi nauðsynlegt að setja strangari skilyrði um opnunartíma, notkun á blýhöglum samhliða því að kanna til hlítar aðrar staðsetningar fyrir starfsemina á höfuðborgarsvæðinu, með það að markmiði að finna varanlegri aðstöðu fyrir skotæfingar. Ýmislegt er svo sagt um hvað hafa verði í huga fyrir nýtt svæði en hér verður ekki vikið að því. Niðurstaða skipulagsfulltrúa er að ekki sé mælt með því að gefa út starfsleyfi lengur en til tveggja ára og þá með ítarlegum starfsleyfisskilyrðum þar sem:

- Opnunartími verði skertur verulega þannig að ekki hljótist ónæði og tekið sé fram að misbeiting á því varði riftun á starfsleyfi.

- Í ljósi umhverfissjónarmiða og
- Skilyrði verði að svæðið verði vaktað af HER eða óháðum aðila m.t.t. hljóðmengunar og opnunartíma.

Þó umsögn skipulagsfulltrúa varði starfsemi Skotfélags Reykjavíkur, en ekki svæði SKOTREYNAR, þykir samt sem áður rétt að víkja að henni hér.

Umsögn skipulagsfulltrúa snýr í raun ekki að neinu leyti að skipulagsþætti málsins enda er ekkert fjallað um hann í umsögninni. Í raun fjallar umsögn skipulagsins eingöngu um þætti sem lúta annars vegar að hljóðvist og hins vegar að mengun. Það eru bæði atriði sem snúa að heilbrigðiseftirlitinu. Umsögnin er því þýðingarlaus og í raun er skipulagsfulltrúi kominn út fyrir valdsvið sitt.

Í umsögninni er fullyrt að íbúar í „nágrenni“ svæðisins hafi látið í ljósi óánægju sína með hávaða o.fl. Vissulega er rétt að einhverjar kvartanir munu hafa borist vegna hávaða frá umræddum skotvöllum. Félagið gerir hins vegar verulegar athugasemdir við þessa fullyrðingu og að látið sé að því liggja að almenn óánægja hafi verið með rekstur svæðisins. Enginn býr í nágrenni við svæðið. Þá eru einu kvartanirnar sem borist hafa vegna svæðisins vegna hávaða enda ekkert annað mögulegt ónæði af svæðinu. Félagið telur hins vegar að slík óánægja sé ekki almenn og ekki víðtæk. Áður en slík fullyrðing er sett fram af hálfu skipulagsyfirvalda, einkum á þeim grunni að slíkar kvartanir eigi að leiða til „verulegra“ skerðinga á opnunartíma og að það þurfi að finna starfseminni nýtt svæði, telur félagið að nauðsynlegt sé að það sé rýnt ítarlega frá hverjum slíkar kvartanir hafi borist og hvers eðlis þær séu. Minnt er á að Reykjavíkurborg keypti sumarhús sem var næst svæðinu og seldi það aftur með kvöð um að kaupanda væri kunnugt um starfsemi skotsvæðanna. Eigendur þess húss hafi sent inn kvartanir. Kvartanir frá þeim eru þ.a.l. að engu hafandi.

Hugleiðingar íbúa eða annarra um meinta mengun hafa hins vegar ekkert með grenndarsjónamið að gera. Þegar völlum var komið fyrir á umræddum stað í upphafi, var alltaf gert ráð fyrir því að á svæðinu væru notuð blýskot enda lítið um notkun annarskonar skota á þeim tíma. Það er því augljóst að blýkúlur finnast á svæðinu. Engin gögn liggja hins vegar fyrir um að þau hafi valdið mengun í jarðvegi, né haft nokkur áhrif á lífríkið eins og nánar verður vikið að síðar. Rétt er einnig að geta þess að í dag er notkun blýskota á svæðinu mjög óveruleg, enda hefur blýi almennt verið skipt út fyrir stál í þeim æfingaskotum sem notuð eru á svæðinu.

Auk framangreinds er félagið sérstaklega ósátt við að skipulagsfulltrú skuli leggja áherslu á að svæðið verði vaktað sérstaklega af HER og að misnotkun á opnunartíma geti leitt til riftunar á starfsleyfi. Með því er dylgjað að því að hingað til hafi verið brotið gegn núgildandi leyfum. Því er sérstaklega mótmælt.

Áður en afstaða verður tekin til skerðingar á opnunartíma eða nauðsyn þess að flytja svæðið, verður að mati félagsins að greina þær athugasemdir eða kvartanir sem hafa borist með vísan til rannsóknarreglu stjórnsýsluréttar.

Skýrsla Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

- Blý

Með tillögum að starfsreglum fyrir Skotfélag Reykjavíkur liggur líka fram skýrsla Heilbrigðiseftirlitsins um blý og hávaðamengun vegna Skotvalla á Álfsnesi. Hvað varðar

niðurstöður skýrslunnar um blý á svæðunum þá kemur hún ekki svo mikið á óvart. Niðurstaðan var sú að stálhögl voru 53% og blýhögl 47% af þeim sýnum sem tekin voru. Samantekt rannsóknarinnar er (bls. 6 í skýrslunni):

„Niðurstöður greiningar benda til þess að hlutfall blýhagla sé hærra en búist var við út frá upplýsingum sem HER hefur haft fram að þessu. Telur HER að verði blýhögl notuð á svæðinu í sama hlutfalli og niðurstöður sýna geti það valdið jarðvegsmengun.“

Niðurstaðan er því sú að verði blýhögl notuð í sama mæli á svæðinu, þ.e. væntanlega í hlutfallinu 53% - 47%, „geti það valdið jarðvegsmengun.“

Engin hætta er hins vegar á því.

SKOTREYN leggur áherslu á að notkun blýhagla í dag er orðin mjög lítil og langflestir nota stálhögl við skotæfingar. Enginn hætta er því á að notkun blýhagla verði 47%. Líklegast er raunar að hætt verði alfarið að nota blý í æfingaskot innan mjög fárra ára vegna reglna Evrópusambandsins. Félagið telur því enga hættu á jarðvegsmengun vegna þessa. Rétt er að taka fram að félaginu er ekki kunnugt um þá staði sem skýrsluhöfundar mældu. Félaginu þykir í því sambandi rétt að benda á að því lengra sem þeir hafa verið frá skotstað þeim mun líklegra er að hlutfall blýhagla sé hærra þar sem blýhögl berast lengra en stálhögl.

Félagið vill einnig benda á vegna myndar sem notuð er í skýrslunni (mynd 4) sem sýnir drægni haglaskota miða við 250m frá skotstað, að það er í fyrsta lagi hámarks vegalengd og í annan stað gefa hringirnir ekki rétta mynd af dreifingu skotanna enda er bara skotið í norður átt. Rétt er að taka fram að því er alls ekki haldið fram að þetta hafi verið vísitandi gert. Framsetningin er hins vegar óheppileg, sérstaklega fyrir ókunnuga, einkum þar sem þessi mynd hefur svo ítrekað birst í fjölmiðlum.

Samantekið má segja varðandi rannsóknina um blýið að m.t.t. þess að notkun blýskota við æfingar er orðin lítil sem engin, er engin ástæða til að gera ráð fyrir að blý verði notað í sama hlutfalli og mælingar sýndu til framtíðar litið. Því er engin hætta á jarðvegsmengun af þeim sökum.

- Hljóðvist

Skýrslan fjallar líka um hljóðvist. Niðurstaða mælinga í skýrslunni er eftirfarandi:

Tafla 6 sýnir niðurstöður jafngildishljóðstígs (LAeq) fyrir alla mælistaði

	Móaberg	Skriða/stekkur	Esjuberg	Hvammur	Esjuhliðar
Mæling 1	44 dB	50 dB	51 dB		
Mæling 2	45 dB	49 dB	49 dB		
Mæling 3	47 dB	49 dB		47 dB	
Mæling 4	46 dB	51 dB		47 dB	
Mæling 5	46 dB	51 dB			50 dB *
Mæling 6	46 dB	53 dB			52 dB *

*Ekki mælt við hús heldur opið svæði – gildi eru því aðeins til samanburðar.

„Við mælingar 1-4 var einungis skotið á skotsvæði Skotfélags Reykjavíkur (SR) en þegar mæling 5 og 6 fór fram voru skotæfingar einnig hafnar á skotsvæði Skotveiðifélags Reykjavíkur (Skotreyn). Við hljóðmælingar 1-4 var erfitt að greina þegar skotið var á skotsvæðinu. Við

mælingar 5 og 6 voru skothljóð greinilegrí en þá voru skotæfingar einnig hafnar á skotsvæði Skotreynar. Ríkjandi hljóð við mælingar var umferðarniður.“

Samantekt skýrslunnar um hljóðvist er svohljóðandi:

„Samantekt í töflu III í reglugerð nr. 724/2008 eru gefin upp viðmiðunargildi fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi fyrir mismunandi tegundir húsnæðis. Skv. skipulagsreglugerð nr. 90/2013 er skilgreiningin á frístundabyggð svæði þar sem tvö eða fleiri frístundahús standa í þyrpingu eða nýta sameiginlega tengingu við veg eða veitur. Frístundabyggð er ekki ætluð til fastrar búsetu og er því ekki hægt að nota viðmiðunargildi fyrir frístundabyggð. Nokkur húsnæði sem mælt var við hafa fasta búsetu og var því miðað við viðmiðunargildi fyrir íbúðarhús á íbúðarsvæði. Þegar jafngildishljóðstig mælinga (tafla 5) eru borin saman við gildandi viðmiðunargildi sést að mælingar eru undir eða við viðmiðunargildin fyrir tímabilið kl. 7-19 (50 dB) en hins vegar eru gildin aðeins yfir viðmiðunargildum fyrir tímabilið kl. 19-23 (45 dB). Í núverandi starfsleyfisskýrðum er heimilaður opnunartími skotvalla eftirfarandi:

á **vetur**, frá 16. september til 14. apríl: á virkum dögum frá kl. 12-20 og á laugardögum frá kl. 12-18.

á **sumrin**, frá 15 apríl til 15. september: á virkum dögum frá kl. 10-22 og á laugardögum frá kl. 10-18.

Þar sem mældur hljóðstyrkur fór yfir viðmiðunargildi fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi fyrir tímabilið kl. 19-23 telur HER að rétt sé að stytta opnunartíma að kvöldi, þ.e. milli kl. 19-23, til að takmarka ónæði vegna skothljóða.“

SKOTREYN efast ekki um mælingar þær sem kynntar eru í skýrslunni. Sú alvarlega villa er hins vegar gerð að miða við hávaðamörk frá atvinnustarfsemi yfir á íbúðarsvæði skv. reglugerð um hávaða nr. 724 frá 2008. Í fyrsta lagi er ekki um atvinnustarfsemi að ræða. Það skal þó látið liggja á milli hluta. Það sem skiptir meira máli er að ekkert umræddra húsa er á skilgreindu íbúðarsvæði hvorki samkvæmt skipulagi né samkvæmt skilgreiningu reglugerðarinnar sjálfar sem hlýtur að verða að miða við. Hún er er svohljóðandi:

„**Íbúðarsvæði:** Svæði þar sem fyrst og fremst er gert ráð fyrir íbúðarhúsnæði. Þar kann þó einnig að vera gert ráð fyrir starfsemi sem eðlilegt er að þar sé til þjónusta við íbúa viðkomandi hverfis, s.s. verslunum, hreinlegum iðnaði, handiðnaðarfyrirtækjum, þjónustustarfsemi og leiksvæðum, eða annarri starfsemi sem hvorki verður ætlað að muni valda óþægindum vegna lyktar, hávaða eða óþrifnaðar né dragi að sér óeðlilega mikla umferð.“

Í þessu sambandi er einnig rétt að benda á hávaði utanhúss við íbúðarhúsnæði á blönduðu svæði þ.e. íbúðarsvæði á verslunar- og þjónustu- og miðsvæðum má vera 55 dB á þessum tíma og á iðnaðar og athafnasvæðum, eins og eðlilegast væri að miða við, má hávaðinn vera 70 dB milli 19-23 skv. meðfylgjandi töflu úr reglugerðinni:

Tafla III. Mörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi.							
Tegund húsnæðis	Mörk fyrir atvinnustarfsemi						
	L _{Aeq} (07-19)		L _{Aeq} (19-23)		L _{Aeq} (23-07)		L _{AFmax} nótt
	Við húsvegg	Inni	Við húsvegg	Inni	Við húsvegg	Inni	Inni
Íbúðarhúsnæði á íbúðarsvæðum	50	30	45	30	40	25	40
Íbúðarhúsnæði á verslunar-, þjónustu- og miðsvæðum	55	30	55	30	40	30	45
Dvalarrými á þjónustustofnunum þar sem sjúklingar eða vistmenn dvelja yfir lengri tíma	60*	35	50*	35	50*	30	45
Iðnaðarsvæði og athafnasvæði	70		70		70		
Fristundabyggð	35		35		35		35
Leik- og grunnskólar	50*	30					
Kennslurými framhaldsskóla		30					
Hávaðalítir vinnustaðir, s.s. skrifstofur og sambærilegt		30					

Viðmiðunin um 45dB mörk skv. reglugerð um hávaða á tímabilinu milli 19-23 er því ekki rétt. Takmörkun á opnunartíma svæðanna verður því ekki gerð vegna þess að vikið sé frá því viðmiði. Hávaði frá æfingasvæðunum er því ekki yfir þeim mörkum sem reglugerð um hávaða kveður á um.

Auk alls framangreinds er auðvitað minnt á að starfsemi á vegum félagsins er eingöngu þrjá daga í viku á kvöldin og þá bara yfir sumartímam. Ónæðið er því hvorki stöðugt né viðvarandi.

Þá er rétt að benda á, auk alls framangreinds, að aðstæður sem uppi voru þegar hljóðmælingin var gerð, og eru kjöraðstæður fyrir að hljóð berist langar leiðir eða eins og segir í skýrslunni á bls. 10,

„Vindhraði mældur til að ganga úr skugga um að hann sé undir 5 m/s sem eru viðmiðunarmörk fyrir hljóðmælingar sbr. leiðbeiningar Umhverfisstofnunar.“

Slíkar aðstæður eru mjög sjaldan á svæðinu og ríkjandi vindátt (NA) beinir hljóði frá umræddum húsum.

Raunveruleg staða er því sú, hvað varðar hljóðvist frá svæðunum, að jafnvel þó miðað væri við þau mörk sem Heilbrigðiseftirlitið miðar við í skýrslu sinni, þ.e. 45 dB (sem er rangt viðmið), sýndu mælingar að við algjörar kjöraðstæður fyrir hljóð til að berast langar leiðir, að hávaði næði rétt yfir umrædd mörk. Þessar aðstæður eru nánast aldrei fyrir hendi. Þá er minnt á að opnunartími svæðanna nú þegar stuttur og einungis til lítils hluta ársins.

Hávaði frá skotsvæðunum fer, með vísan til framangreinds, ekki upp fyrir mörk reglugerðar um hávaða enda ekki um íbúðarsvæði að ræða. Grenndaráhrif svæðanna hvað varðar hljóðvist, miðað við almennar reglur um hávaða, ríkjandi vindáttir og opnunartíma svæðanna er því ekki meiri en íbúar á slíkum svæðum verða almennt að þola. Minnt er á að skv. sömu reglugerð um hávaða er hávaði frá umferð á íbúðarsvæðum t.d. leyfður 55 dB og 65 dB við íbúðarhúsnæði á blönduðum svæðum.

Með vísan til framangreinds eru að mati SKOREYNAR engar forsendur til þess að takmarka opnun skotsvæðanna á Álfsnesi miðað frá því sem núgildandi leyfi gerir ráð fyrir við endurnýjun þeirra.

Virðingarfyllst,
f.h. SKOTREYNAR,

Lúther Ólason
Lúther Ólason,
formaður.